

Załącznik do zarządzenia Ministra Edukacji i Nauki
z dnia 2023 r. (Dz. Urz. MEiN poz. ...)

**PROGRAM WSPÓLPRACY
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI
W ZAKRESIE DZIAŁU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ
– OŚWIATA I WYCHOWANIE
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3
USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE
NA LATA 2024-2026**

Warszawa 2023

Wstęp i podstawa prawna

Minister Edukacji i Nauki, jako minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, zwany dalej „Ministrem”, na podstawie art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), zwanej dalej „ustawą”, jest obowiązany do przyjęcia programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy, zwanymi dalej „organizacjami pozarządowymi”.

Metody i formy pracy proponowane przez organizacje pozarządowe sprzyjają nawiązywaniu koleżeńskich relacji, budowaniu poczucia sukcesu i sprawczości, a w konsekwencji podnoszeniu poczucia własnej wartości. Inicjatywy i przedsięwzięcia podejmowane przez organizacje pozarządowe mają znaczący wpływ na uczniów i nauczycieli, przyczyniając się do wyzwalań społecznej aktywności oraz nabywania wielu cenionych kompetencji, takich jak umiejętność komunikowania się, czy współdziałania, sprzyjając zaspokajaniu poczucia afiliacji w grupie. Udział uczniów w projektach realizowanych przez organizacje pozarządowe stanowi również istotną informację zwrotną dla wychowawców, nauczycieli i pedagogów szkolnych na temat rozwoju emocjonalnego uczniów oraz progresji wychowawczej.

Minister dostrzega w organizacjach pozarządowych ważnego partnera społecznego wspierającego edukacyjną, wychowawczą i profilaktyczną działalność szkół i placówek systemu oświaty, uznając także, że większość założeń dotychczasowego *Programu współpracy Ministra Edukacji i Nauki, w zakresie działu administracji rządowej oświata i wychowanie, z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2021–2023*, stanowiącego załącznik do zarządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie Programu współpracy Ministra Edukacji i Nauki, w zakresie działu administracji rządowej – oświata i wychowanie, z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2021–2023 (Dz. Urz. MEiN poz. 11), powinna być kontynuowana w latach 2024–2026.

Cel główny i cele szczegółowe Programu w latach 2024-2026

Celem głównym Programu współpracy Ministra Edukacji i Nauki w zakresie działu administracji rządowej – oświata i wychowanie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2024–2026, zwanego dalej „Programem”, jest budowa partnerstwa między administracją rządową a organizacjami pozarządowymi. Służyć temu ma wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji ważnych celów oświatowych i społecznych.

Celami szczegółowymi Programu są:

- 1) wzmocnienie partnerskiej współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi w drodze dialogu społecznego;

- 2) poprawa koordynacji działań, w tym w zakresie efektywnego wydatkowania dotacji przekazywanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych;
- 3) zwiększenie wpływu sektora pozarządowego na kreowanie polityki oświatowej państwa przez aktywny udział w procesie konsultacji publicznych;
- 4) wspieranie rozwoju potencjału sektora pozarządowego, w tym w zakresie współpracy z jednostkami systemu oświaty oraz działań podejmowanych na ich rzecz.

Zasady współpracy

Współpraca w ramach Programu powinna być realizowana z zachowaniem zasad:

- 1) **pomocniczości** – polega na udzielaniu pomocy, ale nie na zastępowaniu określonych podmiotów w wykonywaniu ich zadań; pomoc ma polegać na wspieraniu działań tylko tam, gdzie jest to niezbędne; stosowanie tej zasady pozwala na wzrost partycypacji społecznej w procesie decydowania i współzarządzania;
- 2) **suwerenności** – odnosi się do respektowania niezależności i odrębności podmiotów współdziałających na rzecz identyfikowania i rozwiązywania określonych problemów; takie podejście pomaga w dostosowaniu działań do miejscowych potrzeb i priorytetów;
- 3) **partnerstwa** – dotyczy dobrej współpracy między administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi na wszystkich etapach realizacji projektu w celu wspólnego działania na rzecz osiągnięcia założonych rezultatów;
- 4) **efektywności** – polega na osiąganiu założonych celów w sposób gwarantujący racjonalne, czyli celowe i oszczędne dysponowanie powierzonymi zasobami;
- 5) **uczciwej konkurencji** – stanowi, że zlecający wykonanie danego zadania jest obowiązany, bez uszczerbku dla zdefiniowanych przez siebie potrzeb, zapewnić dostęp do ubiegania się o wykonanie tego zadania wszystkim podmiotom, które są zdolne poprawnie je zrealizować;
- 6) **jawności** – stanowi, że działania organu administracji publicznej są jawne, a wszelkie możliwości współpracy z organizacjami pozarządowymi powinny być powszechnie znane, dostępne, jasne i zrozumiałe pod względem procedur, kryteriów podejmowania decyzji, celów, wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań publicznych, kontroli i oceny realizacji zadań.

Zakres przedmiotowy

Program obejmuje zagadnienia wynikające z zakresu działu administracji rządowej – oświata i wychowanie obejmującego sprawy:

- 1) kształcenia, nauczania, wychowania, kultury fizycznej dzieci i młodzieży, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych do kompetencji innych organów administracji publicznej;
- 2) organizacji dziecięcych i młodzieżowych, w tym systemu dofinansowania zadań państwa realizowanych przez te organizacje;

- 3) udzielania pomocy materialnej dzieciom i młodzieży;
- 4) międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży.

Podmiotami współpracującymi z organizacjami pozarządowymi są również jednostki organizacyjne podległe Ministrowi lub przez niego nadzorowane.

Formy współpracy

W ramach Programu będą realizowane formy współpracy, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy.

Współpraca finansowa będzie realizowana w formie powierzania wykonania zadań publicznych wraz z udzielaniem dotacji na finansowanie ich realizacji lub wspierania wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

Współpraca niefinansowa będzie realizowana w formie:

- 1) obejmowania przez Ministra patronatem honorowym przedsięwzięć prowadzonych przez organizacje pozarządowe lub udziału Ministra w Komitecie Honorowym takich przedsięwzięć;
- 2) zapraszania przedstawicieli organizacji pozarządowych do współpracy w powoływanych przez Ministra zespołach eksperckich i zespołach roboczych o charakterze doradczym i opiniującym;
- 3) konsultowania projektów aktów normatywnych z organizacjami pozarządowymi.

Okres realizacji Programu

Program jest programem wieloletnim i będzie realizowany w latach 2024–2026.

Zadania realizowane w ramach Programu

W ramach Programu będą realizowane następujące zadania:

- 1) wzmocnienie procesu konsultacji publicznych;
- 2) prowadzenie i aktualizacja bazy kontaktów partnerów społecznych Ministra;
- 3) publikowanie na stronie podmiotowej Ministra w Biuletynie Informacji Publicznej planu zlecania zadań publicznych;
- 4) umożliwienie składania ofert na realizację zadania publicznego za pomocą systemu elektronicznego;
- 5) podawanie do publicznej wiadomości na stronie podmiotowej Ministra w Biuletynie Informacji Publicznej wyników otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych;
- 6) udzielanie wsparcia merytorycznego w realizacji zadań publicznych;
- 7) aktualizowanie i upowszechnianie zasad obejmowania przez Ministra honorowym patronatem lub udziału Ministra w Komitecie Honorowym;
- 8) zapraszanie przedstawicieli organizacji pozarządowych do pracy w powoływanych przez Ministra zespołach eksperckich i zespołach roboczych o charakterze doradczym i opiniującym;
- 9) upowszechnianie przepisów:
 - a) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,

- b) ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
 - c) ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
 - d) ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe,
 - e) ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zdań oświatowych
- w zakresie współpracy przedszkoli, szkół i placówek z organizacjami pozarządowymi oraz funkcjonowania wolontariatu szkolnego;
- 10) upowszechnianie idei wolontariatu szkolnego.

Sposób realizacji Programu

Program będzie realizowany przez:

- 1) spotkania eksperckie powoływanych przez Ministra zespołów roboczych o charakterze opiniującym i doradczym z udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych, do realizacji określonych zadań;
- 2) ogłaszanie otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych;
- 3) aktywną politykę informacyjną (informacyjno-promocyjną);
- 4) jednolite zasady obejmowania przez Ministra honorowym patronatem lub udziału Ministra w Komitecie Honorowym dostępne na stronie internetowej urzędu obsługującego Ministra;
- 5) wzmacnianie kompetencji pracowników urzędu obsługującego Ministra w zakresie konsultacji publicznych;
- 6) wykorzystanie elektronicznych narzędzi do przeprowadzania sprawnych konsultacji publicznych;
- 7) publikację Programu na stronie podmiotowej Ministra w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wysokość środków finansowych planowanych na realizację zadań w ramach Programu:

Na realizację Programu w latach 2024–2026 Minister zaplanuje środki finansowe w wysokości wskazanej w przyjętym w każdym roku budżetowym i opublikowanym na stronie podmiotowej Ministra w Biuletynie Informacji Publicznej – Planie zlecania zadań publicznych, odpowiednio na dany rok.

Sposób oceny realizacji Programu

Zadania realizowane w ramach Programu zostaną zakończone do dnia 31 grudnia 2026 r.

Ocena realizacji Programu będzie zawierać sprawozdanie z realizacji Programu za rok poprzedni, przygotowane zgodnie z art. 5b ust. 3 ustawy.

Komórka organizacyjna urzędu obsługującego Ministra koordynująca realizację Programu do dnia 30 kwietnia roku następującego po danym roku realizacji Programu, na podstawie informacji zebranych w urzędzie obsługującym Ministra, opublikuje roczne sprawozdanie z realizacji działań Programu, z wyłączeniem sprawozdania za 2026 r.

Minister do dnia 30 kwietnia 2027 r. ogłosi na stronie podmiotowej Ministra w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie końcowe obejmujące 3 lata realizacji Programu.